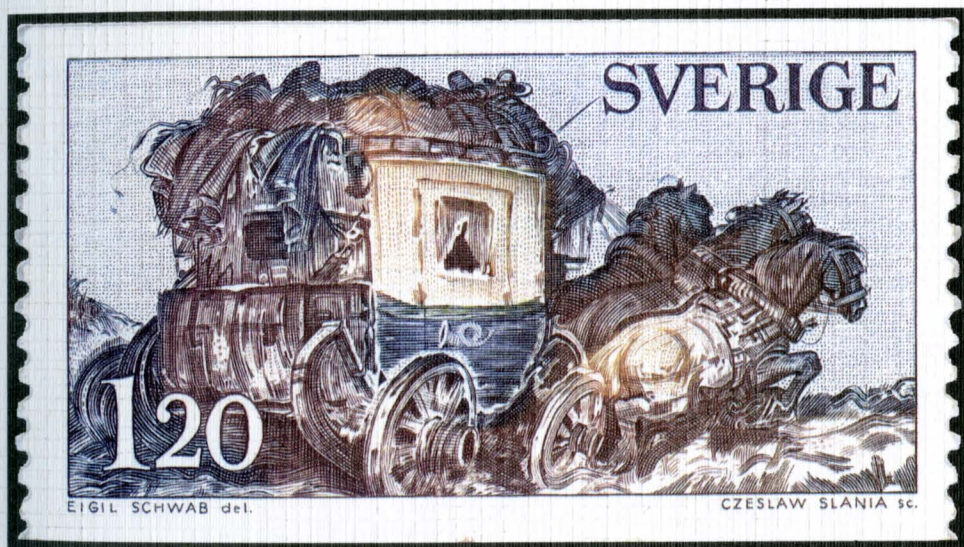
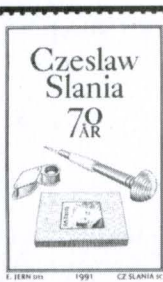

MŁODZIEŻOWE KOŁO FILATELISTYCZNE
IM. CZESŁAWA ŚLANI

INFORMATOR

MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY
W JELENIEJ GÓRZE

MŁODZIEŻOWE KOŁO FILATELISTYCZNE

IM. CZESŁAWA ŚLANI
PRZY MŁODZIEŻOWYM DOMU KULTURY
W JELENIEJ GÓRZE

INFORMATOR NR 22

Jelenia Góra, czerwiec 2001 r.

PORTRETY CZESŁAWA ŚLANI

W 80. rocznicę urodzin Artysty

Jednym z pierwszych modeli każdego malarza, grafika czy rzeźbiarza, szczególnie na początku „drogi artystycznej”, jest on sam lub jego bliscy. Wynika to z faktu, że właśnie sam twórca może sobie służyć przez dowolny okres czasu, jest cierpliwy, ma siebie w dowolnej „ilości” i co najważniejsze, nie musi płacić honorarium takiemu modelowi. Może w ten sposób ćwiczyć rękę i oko. Równie istotne jest to, że podobizna artysty może przetrwać jego samego i jego wizerunek dotrze do kolejnych pokoleń. Mało tego, tworząc swoje własne portrety każdy twórca przekazuje następnym pokoleniom swój wizerunek w taki sposób, w jaki on sam chce wyglądać i chce, aby inni go postrzegali. Zaś my, zwykli oglądacze, patrząc na portret możemy sobie wyobrazić jego twórcę lub z dużą dozą prawdopodobieństwa, odczytać jego charakter i emocje. Tak właśnie patrzymy na autoportrety Albrechta Dürera, Leonarda da Vinci, Tycjana, Rembrandta, Picassa czy Jana Matejki, Jacka Malczewskiego, Jerzego Dudy-Gracza oraz Czesława Śłania.

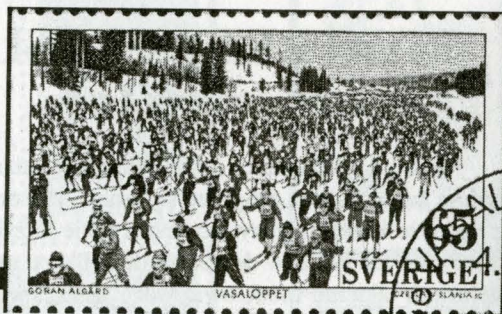
Bo Czesław Ślania wykonał kilka swoich autoportretów, a i inni również go sportretowali. Jednym z pierwszych portretów artysta wykonał jeszcze przed II wojną światową podrabiając fotografię w swojej szkolnej legitymacji (rys. 1). Już wtedy można było dostrzec jego spory talent w portretowaniu – dzisiaj Cz. Ślania jest wśród

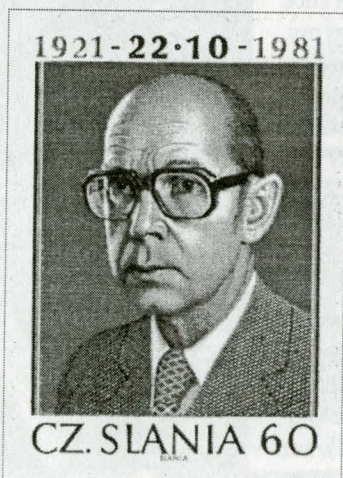
Rys. 1.

Rys. 2.

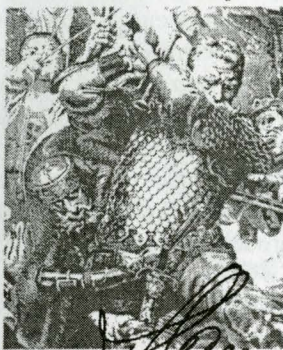

Rys. 3.

Rys. 4.

KARTKA POCZTOWA cena 50 gr

Rys. Czesław Słania

75. rocznica urodzin Czesława Słania

Poczta Polska IX 1916 Nakład 50 000 egz. J. Wysocki

Rys. 5.

zbieraczy uznawany za najlepszego portrecistę-grawera na świecie. Patrząc na ten portret możemy być przekonani, że tak właśnie w młodości wyglądał.

Już pracując w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych Czesław Słania wykonał swój kolejny portret – skory do figlów artysta na znaczku wydawnym z okazji „Uruchomienia Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu” (1952) pracującemu przy taśmie fabrycznej monterowi użyczył własnej twarzy (rys. 2). Swoją portret artysta wykonał w ogromnym pomniejszeniu, ale biografowie grawera uznają, że robotnik fabryczny posiada rysy twarzy sztycharza. Ale już na pewno artysta „pożyczył” swoją twarz biegaczowi narciarskiemu uczestniczącemu w Biegu Wazów pokazanemu na znaczku wydanym z tej okazji (1973) przez Poczta Szwedzką. Biegacza tego z twarzą grawera możemy znaleźć w lewym dolnym rogu znaczka (rys. 3). To oczywisty kolejny figiel naszego bohatera, ale powielony w milionach egzemplarzy.

Natomiast z okazji swoich sześćdziesiątych urodzin artysta wykonał pierwszy swój stalorytniczny portret, który był przez niego wydany w formie podobnej do znaczka (rys. 4). Jest on wykonany z niezwykłą precyzją i starannością. Wielokrotnie później ten portret był wykorzystywany do wykonania różnych wydawnictw pamiątkowych poświęconych wielkiemu grawerowi. Właśnie doskonałość tego autoportretu przyczyniła się do tak częstego jego wykorzystywania w publikacjach. Nawet na okładkach pierwszych numerów naszego INFORMATORA

Rys. 6.

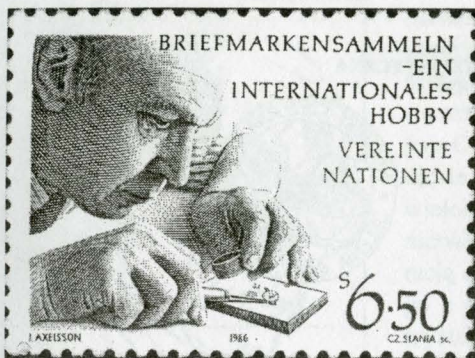
z lat 1992-94 znajduje się ten portret artysty, ale oczywiście wykonany w technice kserograficznej. Ten autoportret ukazał się jako znaczek pocztowy wydrukowany na kartce pocztowej wydanej przez Poczta Polska z okazji 75 rocznicy urodzin wielkiego sztycharza (1996), ogromnie zasłużonego dla podniesienia estetyki znaczków pocztowych na całym świecie (rys. 5). Portret w tym wydawnictwie został wydrukowany techniką offsetową, przez co stracił na swojej urodzie. Niemniej cieszy, że ta praca artysty została wydana przez pocztę.

Autoportret grawera, tym razem wykonany z profilu, znalazł się na medalu wybitym w nakładzie 5000 sztuk z okazji młodzieżowego konkursu filatelistycznego organizowanego w Szwecji w 1992 roku. Medal ten otrzymywali wszyscy uczestnicy finału krajowego i został wybit w Włoszech w tombaku (rys. 6). Jest to medal jednostronny o średnicy 36 mm. Należy do ciekawszych pamiątek slaniologicznych.

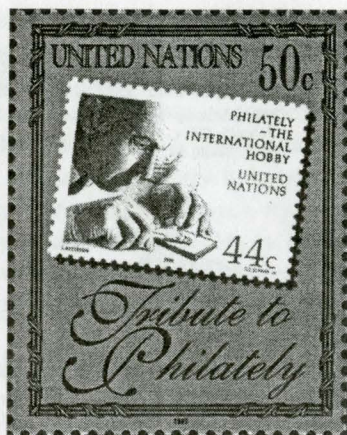
W 1986 roku poczta ONZ wydała znaczek popularyzujący międzynarodowe hobby, jakim jest filatelistyka. Przedstawiony na nim grawer podczas sztychowania znaczka pocztowego ma rysy twarzy Czesława Słania. Znaczek sztychował..... oczywiście Czesław Słania (rys. 7). Znaczek ten został pokazany na kolejnym znaczku ONZ (1997) poświęconym popularyzowaniu filatelistyki wydanym dla wszystkich trzech biur ONZ w: Nowym Jorku, Genewie i Wiedniu (rys. 8). Znaczek został wydany w technice offsetowej.

To samo ujęcie grawera podczas pracy zostało pokazane na okolicznościowym datowniku pocztowym upamiętniającym wystawę pn. „Prace Czesława Słania”, zorganizowanej w 1991 roku w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu (rys. 9). Ten portret Czesława Słania przy pracy był potem wielokrotnie wykorzystywany na zaproszeniach wystawowych, kopertach prywatnego nakładu, drukach pamiątkowych. Był również inspiracją do wykonania innego okolicznościowego datownika pocztowego upamiętniającego „festiwal” twórczości Czesława Słania, jaki odbył się w 1994 roku w Jeleniej Górze pn. „Miniatury Czesława Słania” (fot. 10). Współorganizatorem tych imprez było Młodzieżowe Koło Filatelistyczne PZF przy MDK w Jeleniej Górze. Wówczas z tej okazji w naszym mieście przebywał przez trzy dni Czesław Słania i nadał swoje imię kołu młodzieżowemu.

W 1989 roku na wyspie Mainau miała miejsce retrospektywna wystawa prac Czesława Słania, zorganizowana przez hrabiego Lennarta Bernadotte, fotografa. Z tej okazji m.in. ukazało się najwspanialsze kompleksowe opracowanie twórczości sztycharskiej wielkiego grawera znaczków pocztowych, w którym na fotogramach autorstwa L. Bernadotte został pokazany kunszt i talent grawer-

Rys. 7.

Rys. 8.

Rys. 9.

**OKRĘGOWA WYSTAWA FILATELISTYCZNA
„MINIATURY CZESŁAWA ŚLĄNI”**

Młodzieżowe Koło Filatelistyczne MDK
Jelenia Góra, 14-21.05.1994
ul. 1 Maja 62

X LAT MŁODZIEŻOWEGO KOŁA
FILATELISTYCZNEGO MDK

Ślania

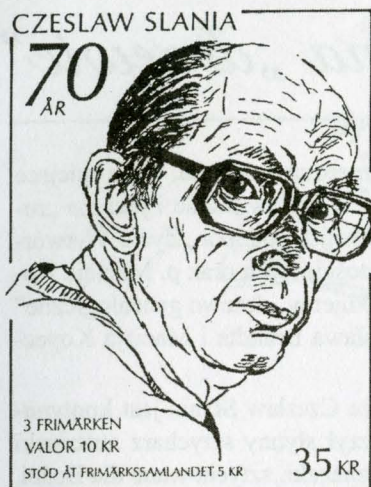
Rys. 10.

Rys. 11.

Rys. 12.

Rys. 13.

ski naszego rodaka. Opracowanie to jest poszukiwane przez wszystkich poważnych ślaniologów. Z okazji tej wystawy ukazał się szwedzki datownik pocztowy z portretem Czesława Ślania (rys. 11). To właśnie ujęcie en face twarzy artysty było potem wielokrotnie powielane w innych wydawnictwach pamiątkowych. Było m.in. inspiracją do wykonania datownika pocztowego z portretem artysty, upamiętniającego wystawę POLPEX 96”, zorganizowaną przez niezmordowaną organizację ślaniologiczną w USA – CZESŁAW ŚLANIA STUDY GROUP z Milwaukee. Ta organizacja używa znaku graficznego z portretem Ślania, ale spoglądającym w prawo. Natomiast z okazji urodzin wielkiego sztycharza Poczta Szwedzka wyemitowała datow-

nik okolicznościowy przedstawiający twarz grawera w dużym zbliżeniu (rys. 12). Jest to interesujący portret twórcy znaczków pocztowych.

Kolejny portret artysty znalazł się na okolicznościowym datowniku Poczty Polskiej wydanym przez Jeleniogórskie Stowarzyszenie Filatelistów i Kolekcjonerów z okazji wystawy pt. „1000 znaczków Czesława Ślania” zorganizowanej w Jeleniej Górze w 1999 r.¹ Siedemdziesiątą rocznicę urodzin Czesława Ślania Poczta Szwedzka upamiętniła także wydaniem zeszytiku znaczkowego, na którego okładce jest... portret grawera spoglądającego na nas po skrócie głową w prawo do tyłu (rys. 13). Ten sam motyw portretowy został wykorzystany na okolicznościowym datowniku pocztowym wyemitowanym z okazji Krajowej Wystawy Filatelistycznej „Wielcy Polacy na znakach pocztowych” zorganizowanej w Lublinie w 2000 roku². Niedaleko od Lublina położone są Osmolice, gdzie znajduje się dom rodzinny Czesława Ślania.

Zaprezentowane wizerunki słynnego grawera pokazują go na przestrzeni lat. Są odzwierciedleniem spojrzenia sztycharza na samego siebie przez pryzmat kresek i kropek. Ale też widzimy jak inni dostrzegają i zapamiętują twórcę ponad 1000 znaczków pocztowych.

JANUSZ MILEWSKI (Jelenia Góra)

¹ Por. INFORMATOR, Jelenia Góra, 1999, nr 19.

² Por. INFORMATOR, Jelenia Góra, 200, nr 21.

Czesław Słania na „drzewie”

Już od dawna nosiliśmy się z zamiarem rozszyfrowania, jakie miejsce wśród polskich grawerów zajmuje nasz patron Czesław Słania i jaki ma „rodowód” sztycharski. Dzięki uprzejmości redakcji tygodnika „Życie Wytwórni” – pisma Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych oraz p. Macieja Kopecckiego – Naczelnego Grafika PWPW publikujemy „drzewo genealogiczne” polskich grawerów opracowane przez Bogusława Brandta i Macieja Kopecckiego.

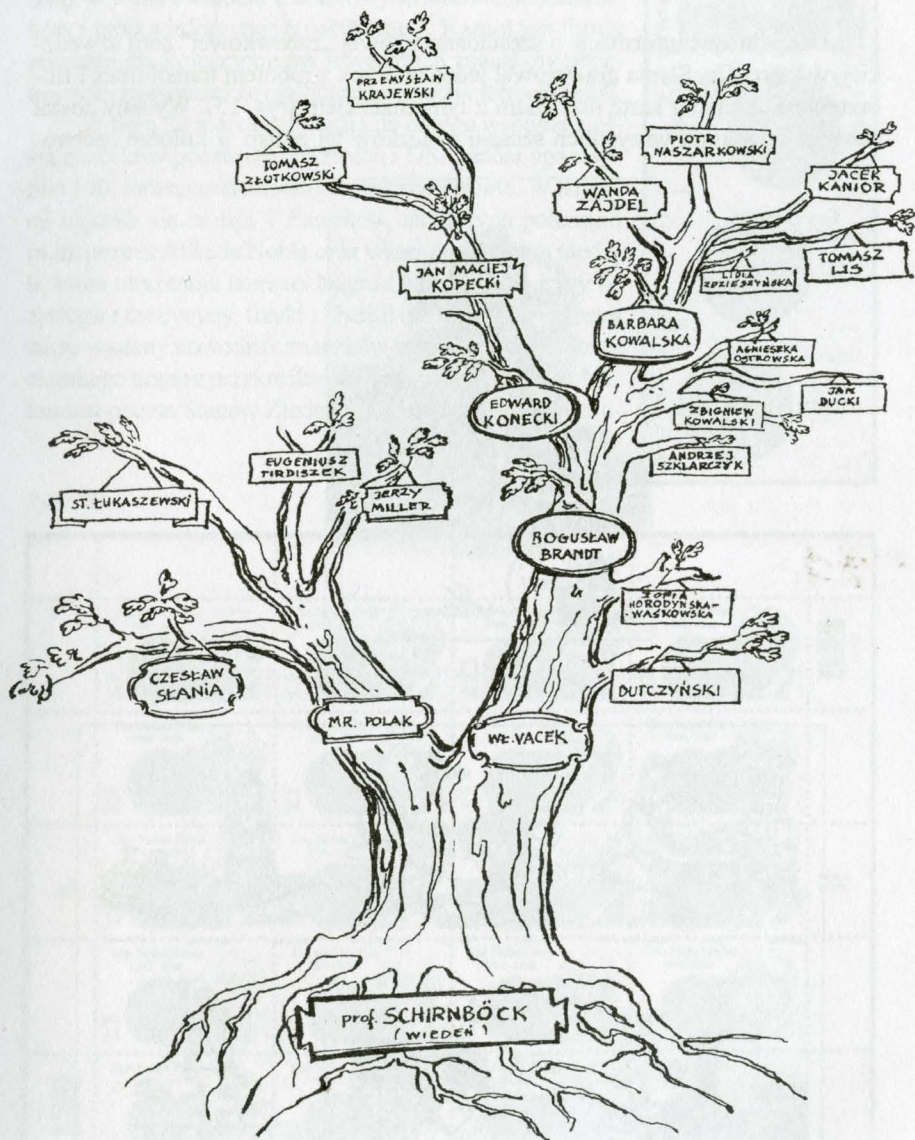
Z tego opracowania wynika wyraźnie, że Czesław Słania jest kontynuatorem nurtu sztuki grawerskiej, którą stworzył słynny sztycharz austriacki Ferdynand Schirnböck (1849-1930). To jego znaczki, sztychowane dla Bośni, zrewolucjonizowały filatelistykę światową (fot. 14)¹. Grawerował również znaczki dla Polski. Wśród uczniów F.Schirnböcka był również Marian Romuald Polak (?-1966), artysta sztycharz, który przed II wojną światową wygrawerował 20 polskich znaczków pocztowych. Po wojnie był sztycharzem kolejnych 48 znaczków dla Poczty Polskiej. Wychował plejadę czołowych polskich grawerów – jego uczniami byli: S. Łukaszewski, B. Brandt, Cz. Słania, J. Miller, E. Konecki i F. Tirdiszek.

Z przedstawionego „drzewa genealogicznego” wynika, że Cz. Słania nie ma swoich uczniów. Ten wielki grawer nie miał prawdopodobnie zbyt wiele czasu na zajęcie się działalnością pedagogiczną. Ale skądinąd wiadomo, że Cz. Słania ma uczniów w Brazylii, którzy m.in. zajmują się rytowaniem banknotów. Cóż, wygrawerowanie ponad 1025 znaczków pocztowych zabiera sporo czasu.

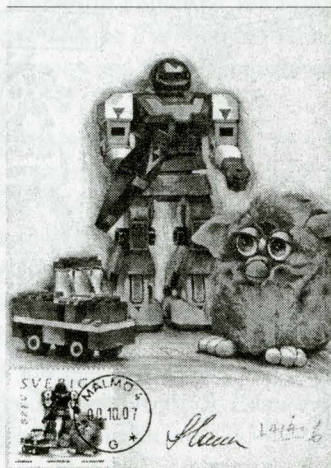
Rys. 14.

¹ Encyklopedia filatelistyki, Warszawa 1993, s.498.

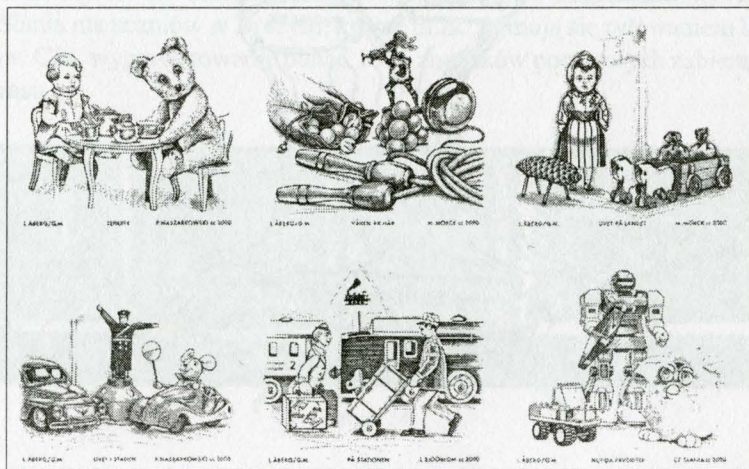

Nowe prace Czesława Ślania

Uzupełniając informacje o sześciornazkowej „zabawkowej” serii szwedzkiej, w której Cz. Ślania grawerował jeden znaczek z robotem transformes i flubertem pokazujemy kartę maximum z tym znaczkiem (rys. 15). Wydany został również nowodruk wszystkich sześciu znaczków tej emisji w kolorze czerwono-

Rys. 15.

Rys. 16.

nym, tylko z nazwiskami projektantów i sztycharzy, bez nazwy państwa i nominału (rys. 16). Nowodruk został wydany w formie karnetu z kolorowymi ilustracjami znaczków i krótką informacją o dacie emisji. Karnet jest formą prezentu dla kolekcjonerów szwedzkich znaczków pocztowych i zawiera także okolicznościowe życzenia dla nich.

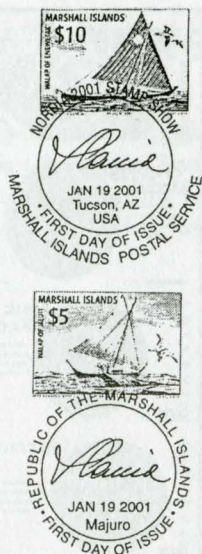
W dniu 22 marca br. weszła do obiegu wspólna emisja znaczków pocztowych Szwecji i USA, która upamiętniała 100. rocznicę ustanowienia Nagrody Nobla. W Szwecji ukazała się emisja 4 znaczków, na których pokazano m.in. portret Alfreda Nobla oraz wizerunki złotych medali, które otrzymują laureaci Nagród Nobla z dziedziny fizjologii i medycyny, fizyki i chemii oraz literatury. Został także wydany nowodruk znaczków szwedzkich w kolorze ciemnego brązu z przekreślonym nominałem (rys. 17). Natomiast poczta Stanów Zjednoczonych wydała jeden zna-

Rys. 17.

Rys. 18.

Rys. 19.

Rys. 21.

Rys. 20.

30/1200

Rys. 22.

Stani

czek upamiętniający tę rocznicę z portretem A. Nobla (rys. 18). Wszystkie te znaczki rytował Czesław Słania. Znaczki szwedzkie i amerykański zostały wydane także w ozdobnym karnecie ze stemplami FDC wprowadzającymi znaczki do obiegu. Karnet przynosi krótką informację o historii powstania Nagrody Nobla w trzech językach: angielskim, niemieckim i szwedzkim. Wydana została także wspólna koperta FDC.

W dniu 19 stycznia br. weszły do obiegu kolejne dwa znaczki rytowane przez Cz. Słanię, wykonane dla zarządu poczty Wysp Marshalla, a przedstawiające żaglowce używane w tamtych rejonach oceanicznych. Znaczki wyszły w bardzo wysokich nominałach, bo po 5 i 10 dolarów amerykańskich. Ciekawostką jest to również, że datownik FDC ma w swym wzorze faksymile podpisu artysty (rys. 19).

Natomiast 1 kwietnia 2001 r. na Wyspach Owczych ukazał się trzyznaczkowy blok upamiętniający 25. rocznicę samodzielności pocztowej Wysp Owczych, wykonany oczywiście przez Czesława Słanię. Jeden ze znaczków grawera pokazuje łódź, która jest często używanym środkiem do przewożenia przesyłek pocztowych, na drugim pokazano budynek mieszczący urząd pocztowy i trzeci znaczek przynosi wizerunek listonosza poczty Wysp Owczych (rys. 20). Blok jest wydany w tonacji lekko kremowej, na której z kolei w stalowo-czarnym kolorze wydrukowano wzory znaczków. To kolejna staranna praca naszego patrona. Została wydana także koperta pierwszego dnia obiegu z blokiem.

W dniu 16 sierpnia br. ma wejść do obiegu kolejne wspólne wydawnictwo dwóch poczt, tym razem szwedzkiej i australijskiej. Początkowe informacje pochodzące ze Szwecji mówiły, że Czesław Słania będzie rytownikiem obu emisji, lecz wg najnowszych danych Cz. Słania będzie sztycharzem tylko znaczków australijskich (kolejnych w jego karierze na antypodach). W obu emisjach będą wydane po dwa znaczki i upamiętnią one badacza flory australijskiej – Daniela Solandera (rys. 21). Daniel Solander (1733-1782) studiował historię naturalną u Karola Linneusza na uniwersytecie w Uppsali. Zajmował się klasyfikacją roślin, zwierząt i minerałów. Na przestrzeni trzech lat zebrał 30300 gatunków roślin z całego świata. Jest uznawany za ojca botaniki Australii i Nowej Zelandii. Jego imię nosi wyspa koło Nowej Zelandii oraz jeden z przylądków Australii. Z okazji wejścia tych znaczków do obiegu w Australii będzie gościł Czesław Słania, z czego cieszą się australijscy entuzjaści jego prac.

Istniały plany, by Czesław Słania był sztycharzem emisji polskich znaczków towarzyszących Europejskiej Wystawie Filatelistycznej w Lubinie „Euro Cuprum 2001 (lub jej części), ale z tych planów nic nie wyszło. Ostatecznie otrzymamy znaczki zaprojektowane w konwencji miedziorytu ręcznie kolorowanego i będą one wykonane w technologii offsetowej połączonej ze stalorytem, co ma w efekcie przynieść znaczki ładząco przypominające odbitki miedziorytnicze¹. Szkoda wielka, że te plany nie zostały zrealizowane, a ta największa wystawa filatelistyczna ostatnich lat w naszym kraju nie otrzyma silnego akcentu w postaci kolejnej pracy naszego wybitnego rodaka.

W poprzednim numerze naszego INFORMATORA zapowiedzieliśmy pokazanie litografii przedstawiającej fragment 1000 pracy Czesława Słania. Ta gratka dla filatelistów nie została pokazana z powodu działania redakcyjnego chochlika. Ale teraz prezentujemy tę pracę w całej okazałości (rys. 22).

^{1/} Europejska Wystawa Filatelistyczna, Lubin, 2001.

Walory pokazane na rycinach nr 6, 15, 16, 17, 18, 20, 22 otrzymaliśmy dzięki szcudrośliwości pp. Jerzego Krysiaka ze Szwecji i Tadeusza W. Kuźmy z Australii. DZIĘKUJEMY!

Varia słaniologiczne

Rok 2001 to dla wszystkich kolekcjonerów prac Czesława Słani ważny rok – będziemy obchodzić 80. rocznicę urodzin najsłynniejszego grawera znaczków pocztowych na świecie. Z tej okazji jest planowanych wiele imprez i uroczystości.

*

Dnia 12 października br. zostanie otwarta wystawa grafik i banknotów autorstwa Czesława Słani we wrocławskim Muzeum Poczty i Telekomunikacji. Na wystawie będą prezentowane prace z kolekcji Jerzego Krysiaka ze Szwecji. Będzie wydany okolicznościowy datownik pocztowy. Wystawa będzie czynna do końca 2001 roku. Natomiast w dniach od 25 do 29 września br. w Czeladzi – rodzinnym mieście grawera – będzie czynna wystawa pn. „80. urodziny Czesława Słani” połączona z obchodami 15-lecia działalności filatelistycznego koła młodzieżowego przy Szkole Podstawowej nr 1 w Czeladzi, które prowadzi kol. Antoni Krawczyk. Z okazji wystawy przewidziane jest wydanie m.in. datownika okolicznościowego, „R-ki”, koperty i kartki beznominałowej. Na tej wystawie będzie także prezentowany eksponat naszego MKF pt. „Miniatury Czesława Słani”. Wystawa będzie czynna w salach Miejskiej Biblioteki Publicznej.

*

W dniu 22 października br. w Jeleniej Górze zostanie otwarta w Grodzkiej Bibliotece Publicznej wystawa pn. „Czesław Słania artysta grafik”. Na tej wystawie, zorganizowanej przez Jeleniogórskie Stowarzyszenie Filatelistów i Kolekcjonerów, Ogólnopolski Klub Zainteresowań Znaczkami „Czesław Słania” i Grodzką Bibliotekę Publiczną zostaną pokazane banknoty, grafiki wielkoformatowe i prace prywatne Czesława Słani. Przewidziane jest wydanie okolicznościowego datownika pocztowego, kartki beznominałowej oraz wydawnictwa wystawowego.

*

Odnieśliśmy duży sukces – nasz INFORMATOR został zakwalifikowany do udziału w Europejskiej Wystawie Filatelistycznej „Euro-Cuprum 2001” w Lubinie w klasie literatury. Wystawa, która odbędzie się w dniach od 1 do 9 września br., będzie dla nas dużą uctą filatelistyczną. Ta największa wystawa filatelistyczna w Polsce od 1993 roku znalazła wielkiego sponsora – KGHM Polska Miedź S.A., która w ten m.in. sposób uczci 40. rocznicę swego istnienia. To wielki sukces i ogromne osiągnięcie tych wszystkich działaczy PZF, a szczególnie z Okręgu Wrocławskiego PZF, którzy przyczynili się do realizacji tej ogromnej wystawy. Chwała im za to!

W dniach 1-7 sierpnia 2001 r. odbędzie się w Tokio (Japonia) Światowa Wystawa Filatelistyczna PHILANIPPON 01, na której zostanie pokazany m.in. eksponat Młodzieżowego Koła Filatelistycznego PZF im. Czesława Słani przy MDK w Jeleniej Górze pt. „Miniatury Czesława Słani” w klasie młodzieżowej. To ogromny sukces jeleniogórskiego środowiska filatelistycznego. Bardzo nas cieszy, że w dalekiej Japonii zwiedzający będą mogli podziwiać twórczość Czesława Słani, tym bardziej, że w klasie tematycznej zostanie pokazany eksponat Jerzego Krysiaka pn. „Czesław Słania – czarodziej rylca”.

POLSKA WYTWÓRNIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Ta słynna, z wielkimi tradycjami, wytwórnia powinna się znaleźć w orbicie zainteresowań wszystkich zbieraczy prac Czesława Słani. To właśnie w tej wytwórni, w latach 1950-1956 Czesław Słania rozpoczął swoją drogę twórczą, artystyczną, to tam zdobywał „stalorynicze ostrogi” będąc uczniem Mariana Romualda Polaka. Mało tego. Po ponownym nawiązaniu współpracy artysty, po kilkudziesięciu latach przerwy, z Poczta Polską Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych wydrukowała jego znaczek – blok „Legenda o Orle Białym”, który ukazał się w 1993 roku z okazji Światowej Wystawy Filatelistycznej POLSKA 93.

Początek istnienia wytwórni dał Ignacy Jan Paderewski. Na posiedzeniu Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 25 stycznia 1919 roku pod przewodnictwem Ignacego Jana Paderewskiego postanowiono, że „utworzony zostanie Urząd Państwowych Zakładów Graficznych mający za zadanie wyłącznie wyrób banknotów i wszelkich znaków opłat na rzecz Skarbu Państwa obowiązujących w Polsce mających”¹. Już w lutym 1919 roku została wydrukowana pierwsza emisja polskich banknotów – 100 marek polskich z portretem Tadeusza Kościuszki (rys. 23). W 1925 roku PZG zostały przekształcone w Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych S.A. W czasie II wojny świa-

¹Roguski Tomasz, Trochę o naszej firmie, Życie Wytwórni, 2000 (wyd. spec.).

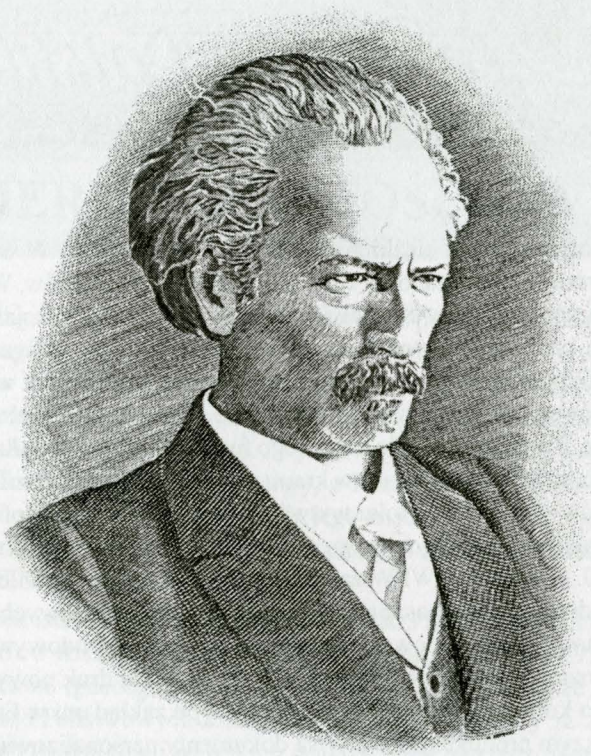
Rys. 23.

towej wytwórnia doznała ciężkich uszkodzeń, budynek PWPW w trakcie Powstania Warszawskiego stanowił silny punkt oporu powstańców. W 1945 roku produkcję uruchomiono w Krakowie i Łodzi. Wytwórnia specjalizowała się w produkcji papierów wartościowych: banknotów, akcji, obligacji, czeków i innych dokumentów wartościowych. Innym polem działalności wytwórni był druk znaczków pocztowych, wśród których rolę „królewskich” spełniały znaczki stalorytnicze. PWPW przez całe lata swego funkcjonowania skupiła i wykształciła fachowców najwyższej klasy w kraju: projektantów, stalorytników, drukarzy, techników itp. Do 1990 roku wytwórnia zajmowała monopolistyczną pozycję na rynku wewnętrznym w specjalistycznych technikach druku. Na początku lat 90. XX wieku PWPW zaczęła przeżywać ciężkie chwile – przegrała przetarg na druk nowych paszportów, a później – na druk nowych banknotów po denominacji. Jednak powoli wytwórnia zaczęła odbudowywać wysoki, światowy poziom swojej produkcji. Z czasem przejęła druk nowych banknotów. Staje do konkurencji z najlepszymi tego typu zakładami w Europie. Dziś najnowszym produktem PWPW są dokumenty personalizowane. To dzięki ogromnej tradycji, kadrze wspaniałych fachowców i pracowników, nowoczesnym maszynom i technologiom, możemy być pewni, że Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. lokuje się w gronie najznakomitszych tego typu przedsiębiorstw w naszej części świata².

²Sieczkowska Agnieszka, Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, Życie Wytwórni, 2001 (wyd. spec.).

Z okazji 80. rocznicy powstania PWPW Zarząd wytwórni w 1999 roku ustanowił dzień 25 stycznia Dniem Wytwórni i postanowił „przyjąć za patrona Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. Ignacego Jana Paderewskiego w dowód pamięci o założycielu”. Z tej okazji wykonano portret patrona jako znak wodny na papierze wyprodukowanym w wytwórni. Ukazał się również portret I.J. Paderewskiego wykonany techniką stalorytniczą w 2000 roku autorstwa Macieja Jana Kopeckiego (rys. 24).

JANUSZ MILEWSKI (Jelenia Góra)

IGNACY JAN PADEREWSKI

1860 - 1941

Rys. 24.

■ W dniu 7 stycznia br. odbyły się w Stowarzyszeniu kolejne uroczystości z okazji „Dnia Filatelisty i Kolekcjonera”. Do Sali Klubowej Młodzieżowego Domu Kultury w Jeleniej Górze przybyli najstarsi, ale też młodszy kolekcjonerzy Jeleniej Góry. Wśród nich był również najstarszy wiekiem i stażem filatelistycznym członek jednego z pierwszych stowarzyszeń filatelistycznych na Dolnym Śląsku, powstałego w 1946 roku Klubu Filatelistów Polskiej YMCA – JAN FRONIO. Na uroczystym spotkaniu prezes JSFiK Janusz Milewski przypomniał tradycje ruchu filatelistycznego i kolekcjonerskiego w Jeleniej Górze, jego twórców i animatorów, a także wręczył okolicznościowe upominki filatelistyczne pięciu najstarszym członkom Stowarzyszenia. Kol. Jan Fronio w swym wystąpieniu przypomniał okoliczności powstania ruchu filatelistycznego w naszym mieście oraz jego dalsze dzieje. Przypomniał, że spotkanie odbywa się w tym samym Młodzieżowym Domu Kultury, w którym kilkadziesiąt lat wcześniej powstał Klub Filatelistów. Przekazał do zbiorów Stowarzyszenia cenne pamiątki m.in. jedną z odmian kryształowego medalu upamiętniającego największą imprezę filatelistyczną środowiska jeleniogórskich filatelistów – Krajową Wystawę Filatelistyczną „Piękno Polski 70”. Spotkania z okazji „Dnia Filatelisty i Kolekcjonera” stały się już tradycją wśród członków Jeleniogórskiego Stowarzyszenia Filatelistów i Kolekcjonerów.

■ Kolejnym wydarzeniem w działalności Stowarzyszenia był wernisaż wystawy pn. „Wiosna” w dniu 30 marca br. w gościnnym Klubie Nauczyciela w Jeleniej Górze. Na wystawie prezentował swoje „pocztówkowe” zbiory kolega Waldemar Wiśniewski, który z kolekcji liczącej prawie 30.000 egzemplarzy pokazał pocztówki związane z najpiękniejszą porą roku w życiu ludzi – z wiosną, kiedy wszystko co żywe budzi się z zimowego letargu. Wśród polskich kartek uwagę zwracały kartki zaprojektowane m.in. przez Zofię Stryjeńską, Jana Marcina Szancera czy Teodora Axentowicza. Wernisaż zgromadził ponad 70 zbieraczy i pasjonatów tych małych dzieł graficznych.

■ Nasze Stowarzyszenie i Grodzka Biblioteka Publiczna w Jeleniej Górze były organizatorami wystawy pn. „Prowizoria jeleniogórskie 1945-1947”, której wernisaż odbył się 21 maja br. Na wystawie pokazano najrzadsze i najcenniejsze historycznie ostepłowania prowizoryczne, jakich używała polska administracja pocztowa w powiecie jeleniogórskim w latach 1945-47. Ekspozaty pochodziły z prywatnych zbiorów m.in. Feliksa Podoleckiego i Janusza Ptaszyńskiego. Wystawa tych niepozomych przesylek pocztowych przypominała obecnym mieszkańcom ówczesne nazwy niektórych miejscowości Kotliny Jeleniogórskiej: Krzyżatka to obecnie Kowary, Hlondów-Miłków, Berberysów- Dziwiszów, Bobrowice-Siedlęcín, Chojnasty-Sobieszów, Popławy-Podgórzyn, Matejkowice-Przesieka, Grunów-Jeżów Sudecki, Komorowo- Komarno, Piotrowice-Piechowice, Toruńsk-Mysłakowice. Wystawa została zrealizowana w ramach programu badawczego Stowarzyszenia poświęconego historii poczty w powiecie jeleniogórskim, którym kieruje Feliks Podolecki. Kolejnym przedsięwzięciem realizowanym w ramach tego programu będzie III Sesja Popularna pod tym samym tytułem.

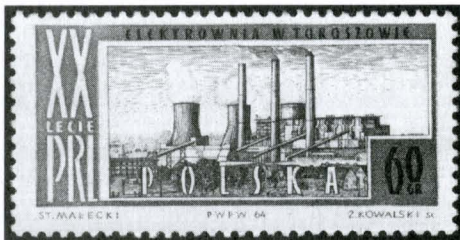
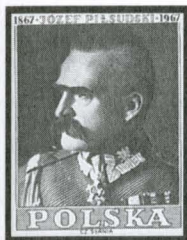
■ Wielkim wydarzeniem w życiu naszego Stowarzyszenia była organizacja, wspólnie z Muzeum Karkonoskim w Jeleniej Górze i Sklepem Kolekcjonerskim „U Benia” w Jeleniej Górze, II już Karkonoskiej Giełdy Kolekcjonerskiej w salach Muzeum. W dniu 24 czerwca br. (stała data Giełdy) prawie 1000 osób poszukiwało nowych pocztówek, kart telefonicznych, monet i banknotów, znaczków pocztowych, medali i odznak oraz innych, niemniej dziwnych, przedmiotów do swych kolekcji. Giełda spotkała się z uznaniem ze strony kupców i kolekcjonerów. Jej zorganizowanie było odpowiedzią na zapotrzebowanie lokalnych środowisk zbieraczy i pasjonatów.

■ Nasz kolega Ivo Łaborewicz – kierownik Archiwum Państwowego w Jeleniej Górze prowadząc własne badania dotyczące przeszłości jeleniogórskich ulic odkrył, że nasze środowisko filatelistyczne odgrywało znaczącą rolę w działalności miasta. Otóż jedna z ulic miejskich położona obok budynku poczty głównej w Jeleniej Górze w latach 1945 do 1948 nosiła nazwę ulicy Filatelistów (decyzja Zarządu Miejskiego Jeleniej Góry z 1945 roku). Wcześniej ulica nazywała się: Kleine Poststr., a obecnie, od 1948 roku nosi nazwę ulicy Bohaterów Getta.

Bibliografia Czesława Słani

- Asznowicz Ryszard, Various, Bulletin of the Polish Philatelic Society of Australia, 2001, nr 185.
- CG, Znaczk sukcesu, Gazeta Wrocławska, 2001, nr 159.
- Close - Up, Czesław Słania Study Group, Milwaukee, 2001, nr 1.
- Close - Up, Czesław Słania Study Group, Milwaukee, 2001, nr 2.
- Der Nobelpreis 100 Jahre - eine Gemeinschaftsausgabe mit den USA, Bulletin 2-Sweden Post Stamps, 2001.
- Die australische Ausgabe, Bulletin 4-Sweden Post Stamps, 2001.
- Informator, Filatelistyka, 2000, nr 10-11.
- Krysiak Jerzy, Ostemplowania pocztowe poświęcone Czesławowi Słani, Filatelistyka, 2001, nr 1-2.
- Krysiak Jerzy, Banknoty grawerowane przez Czesława Słanię, Filatelistyka, 2000, nr 9 i 10-11.
- 80. rocznica urodzin papieża Jana Pawła II, Filatelistyka, 2000, nr 10-11.
- Słanias Jubiläumsmappe mit nummerierten Schwarzdruck, Briefmarken-Katalog-Sweden Post Stamps, 2001.
- Zielińska Irena, Zasuszona róża oczekująca pomocy..., Poczta Polska, 2001, nr 26.

Przygotowano w Młodzieżowym Kole Filatelistycznym PZF im. Czesława Słani w Młodzieżowym Domu Kultury w Jeleniej Górze. Redakcja: Janusz Milewski. Projekt okładki: Janusz Milewski. Ilustracje: zbiory i archiwum Młodzieżowego Koła Filatelistycznego PZF im. Czesława Słani, archiwum Jeleniogórskiego Stowarzyszenia Filatelistów i Kolekcjonerów, zbiory prywatne. Nakład: 80 egz. Wydano nakładem Młodzieżowego Koła Filatelistycznego PZF im. Czesława Słani przy Młodzieżowym Domu Kultury w Jeleniej Górze. Czerwiec 2001.

„Postój dylżansu pocztowego w Jagniątkowie”, obraz olejny, połowa XIX wieku (Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu).